

Obsah

1. Úvod (Šagát, T., Hruškovič, I.)	11
Pediatrie a její podíl na celospolečenské péči o dítě (Hruškovič, I.)	11
Organizace léčebně preventivní péče (Šagát, T.)	13
Předpoklady pro zdravý vývoj dítěte	13
Rodina a její význam pro vývoj dítěte	14
Sociální péče o rodinu a dítě	16
Náhradní rodinná péče	17
Kontrolní otázky	17
2. Vývoj zdravého dítěte (Šašinka, M., Hruškovič, I., Šagát, T.)	18
Rozdělení dětského věku (Šašinka, M.)	18
Růst dítěte	21
Výška a hmotnost dítěte	21
Velikost hlavy	23
Velikost hrudníku	24
Proporcionalita růstu	24
Růst zubů	24
Psychomotorický a smyslový vývoj	24
Vývoj imunity a systém očkování (Hruškovič, I.)	29
Imunita u novorozence a kojence	30
Výživa (Šagát, T.)	33
Energetické potřeby dětského organismu	33
Význam jednotlivých složek potravy	34
Vitamíny a poruchy způsobené jejich nedostatkem	35
Výživa kojence	39
Výživa a stravování starších dětí	46
Denní režim dítěte v jednotlivých věkových obdobích	48
Výchova k základním hygienickým návykům	49
Tělesná výchova a otužování	50
Úrazy u dětí	51
Základy klinické genetiky v pediatrii	52
Změny genů a chromozómů	53
Přenos dědičných nemocí	54
Kontrolní otázky	58
3. Nemoci dýchacího ústrojí (Hruškovič, I.)	59
Anatomické a funkční zvláštnosti dýchacího ústrojí u malých dětí	59

Příznaky respiračních nemocí	60
Příčiny respiračních nemocí	62
Akutní onemocnění dýchacích orgánů	63
Rýma (rinitida)	64
Záněty vedlejších nosních dutin	64
Adenoidní vegetace	65
Angíny	65
Nemoci hrtanu	67
Prudký zánět průdušnice a průdušek (akutní tracheo-bronchitida)	69
Recidivující zánět průdušek	70
Zánět průdušinek (bronchiolitida)	70
Zánět plic (pneumonie)	71
Chronické nemoci dýchacího ústrojí	76
Kontrolní otázky	78
4. Nemoci trávícího ústrojí (Šašinka, M.)	80
Zvracení	81
Nechutenství (anorexie)	81
Bolesti břicha	82
Nemoci ústní dutiny	83
Zubní kaz a péče o chrup	83
Průjmová onemocnění kojenců	85
Chronické poruchy výživy	90
Pylorostenóza (hypertrofická stenóza vrátníku)	91
Peptický vřed (vředová nemoc žaludku a dvanáctníku) .	92
Malabsorpční syndrom	93
Megacolon congenitum (Hirschprugova nemoc)	96
Kontrolní otázky	96
5. Nemoci krve (Šagát, T.)	98
Složení dětské krve	98
Červené krvinky (erytrocyty)	98
Bílé krvinky (leukocyty)	98
Chudokrevnost (anémie)	100
Hemolytická anémie	100
Anémie z nedostatku železa (sideropenická)	101
Nemoci bílých krvinek	102
Leukémie	102
Krvácivé nemoci	103
Poruchy kapilár (vaskulopatie)	103
Poruchy krevních destiček	103
Poruchy mechanismů srážení krve	104
Kontrolní otázky	105
6. Nemoci oběhového ústrojí (Šagát, T.)	107
Příznaky nemocí srdce	107
Vrozené vady srdce	108
Vrozené vady srdce bez cyanózy	109
Vrozené vady srdce s cyanózou	111
Zánětlivé nemoci srdce	112
Zánět srdeční nitroblány (endocarditis)	112
Zánět srdečního svalu (myocarditis)	113
Zánět osrdečníku (pericarditis)	114

Srdeční nedostatečnost	114
Zvláštnosti ošetřování dětí s nemocemi srdece	115
Kontrolní otázky	115
7. Imunoalterační nemoci (Hruškovič, I., Šagát, T.)	116
Alergie (Hruškovič, I.)	116
Pylová rýma (pollinosis)	118
Průduškové astma (asthma bronchiale)	119
Léková alergie	121
Juvenilní revmatická artritida (Šagát, T.)	121
Revmatická horečka	122
Kontrolní otázky	124
8. Poruchy vnitřní sekrece a látkové přeměny (Šašinka, M.)	125
Podvěsek mozkový (hypofýza)	125
Štítná žláza (glandula thyreoidea)	126
Snížená činnost štítné žlázy (hypotyreóza)	126
Zvýšená činnost štítné žlázy (hypertyreóza)	127
Struma	128
Nemoci nadledvin	128
Snížená činnost kůry nadledvin	129
Vrozený adrenogenitální syndrom	130
Zvýšená činnost kůry nadledvin	132
Poruchy pohlavních žláz	132
Předčasná puberta (pubertas praecox)	132
Opožděná puberta (pubertas tarda)	134
Anomální polohy varlat	134
Obezita	135
Fenylketonurie	137
Kontrolní otázky	137
9. Nemoci ledvin a močových cest (Šašinka, M.)	138
Funkční zvláštnosti uropoetického (močového) ústrojí	138
Glomerulonefritidy (nehnisavé záněty ledvin)	139
Akutní glomerulonefritidy (prudké nehnisavé záněty ledvin)	140
Rychle progredující glomerulonefritidy	140
Chronické glomerulonefritidy	141
Nefrotický syndrom	142
Bakteriální záněty uropoetického ústrojí	143
Prudký bakteriální zánět ledvin (pyelonephritis acuta)	145
Chronický bakteriální zánět ledvin (pyelonephritis chronica)	146
Nádory ledvin	147
Kontrolní otázky	147
10. Fyziologie a patologie novorozenecckého období (Šagát, T.)	148
Adaptační změny jednotlivých orgánů po porodu	148
Vrozené vývojové vadys	151
Vrozené vadys nervové soustavy	152
Vrozené vadys trávicího ústrojí	154
Vrozené vadys urogenitálního systému	155
Prenatální diagnostika	156

Genetické poradenství	157
Rizikový novorozenec	157
Porodní poranění	158
Asfyktický novorozenec	160
Novorozenec v žloutenka	163
Hemolytická nemoc novorozenců	164
Infekce plodu a novorozence	166
Infekce získané během nitroděložního života	167
Infekce získané při porodu	168
Infekce získané po narození	169
Kontrolní otázky	169
11. Novorozenec s nízkou porodní hmotností (Šagát, T.)	171
Nedonošený novorozenec	171
Anatomické a funkční známky nezralosti	172
Syndrom respirační tísni (pozdní asfyktický syndrom)	173
Ošetřování nedonošených dětí	174
Hypotrofický novorozenec	176
Kontrolní otázky	177
12. Kožní nemoci kojenců (Šagát, T.)	178
Intertrigo (opruzení)	178
Seboroická dermatitida (dermatitis seborrhoica)	179
Kojenecký ekzém (eczema infantum)	179
Hnisavé kožní nemoci (pyoderemie)	181
Zvláštnosti péče o kůži novorozence a kojence	182
Kontrolní otázky	183
13. Infekční nemoci dětského věku (Šagát, T.)	184
Infekce vyvolané viry	184
Spalničky (morbilli)	184
Žarděnky (rubeola)	185
Plané neštovice a pásový opar (varicella, herpes zoster)	186
Herpes simplex	186
Příušnice (parotitis epidemica)	188
Dětská obrna (poliomyelitis anterior acuta)	189
Infekce vyvolané bakteriemi	189
Streptokokové nákazy	189
Záškrt (diphtheria)	190
Černý kašel (pertussis)	191
Infekce vyvolané houbami (mykózy)	192
Infekce vyvolané parazity	193
Pneumocystová pneumonie	193
Střevní paraziti	193
Kontrolní otázky	195
14. Náhlé příhody v dětském věku (Šagát, T.)	196
Hyperpyretický syndrom	196
Nervové záchvaty – křeče	197
Afektivní záchvaty	197
Febrilní křeče	197
Tetanické záchvaty	198
Aspirace	199

Střevní neprůchodnost (ileus)	199
Stavy bezvědomí	200
Průběh a léčení naléhavých stavů při hromadném postižení dětské populace	202
Kontrolní otázky	202